

Večerna izdaja.

154. številka.

v Ljubljani, v tiski, 5. junij 1910.

Cena 10 dinarjev.

XLI. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24-
celo leto	K 24-
pol leta	12-
četr leta	6-
na mesec	2-

celo leto	K 22-
pol leta	11-
četr leta	550
na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritličju leve), telefon št. 34.

Izbira vsak dan zvečer izvenčni nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu naj se posiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Posebna številka velja 10 dinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 88.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25-	za Nemčijo:
celo leto	K 25-	celo leto . . . . . K 28-
pol leta	13-	pol leta 13-
četr leta	650	četr leta 650
na mesec	230	na mesec 230

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče leve), telefon št. 88.

Zadnji akt afere Mazelle

Kakor znano, je bil svoječasno Julij Mazelle, veleposestnik v Građacu, protikandidat gospoda s Kamna, sedanjega dež. glavarja Šukljetja. Ker je Mazelle eden najuglednejših in najplivnejših mož v Beli Krajini, je imel vse šanse,* da zmagata pri volitvah tudi navzite silni klerikalni agitaciji. Kajti belokranjski župan je zelo toliko inteligenčen, da pozna značaj in možnost, kakor jo ima ravno Julij Mazelle. In klerikalci so prav dobro vedeli, v kakšni nevarnosti je Šukljetov mandat. Ker pa Mazelletu niso mogli prav do živega, ker niso imeli upanja, s poštenimi sredstvi zmagati, so uprizorili velikansko lopovstvo, s katerim niso hoteli le pomagati svojem kandidatu do zmage — temveč s katerim so hoteli Mazelleto spraviti ob dobro in ter mu vtinisti pečati zločinca. Mazelle je kupil namreč od barona Apfaltnera graščino Krupo s prikljinami. Ko je bila pa kupna pogodba podpisana, teda je dobil zastopnik barona Apfaltnera, dr. Kornke od Karla Kauschegga, glavnega kompanjona dr. Susteršiča pri graščinskih spekulacijah, brzjavko, s katerim je ponudil nekoliko višje kupno ceno, kakor jo je pa Mazelle sklenil z bar. Apfaltnerom. In ta dogodek so klerikalci izrabili na način, kakor znajo to edino ljudje klibra naših klerikalcev. Obdolžili so namreč Mazelletu, da je kot poštarnenoma zadral brzjavko za toliko časa, da je bila kupna pogodba že podpisana. Klerikalci so tukaj pred volitvami napravili ovadbo na c. kr. poštno ravnateljstvo in pa na c. kr. drž. pravdinstvo. Tržaški poštni ravnatelj Pattai je hitro radevolje ustreljal klerikalcem ter se s tem svojim činom izkazal, da bi niti ene minute več ne smel ostati na svojem mestu. Zlorabil je svojo uradno oblast s tem, da je ukazal poštnemu komisarju, kateremu je povejal preiskavo, da mora spoznati Mazelleto za krivega, kerudi je popolnoma nedolžen, in da ga mora suspendirati od poštarske službe. To je storil c. kr. poštni ravnatelj Pattai, da izkaže klerikalcem uslugo in da z zlorabo svoje uradne oblasti podpre nepošteno agitacijo klerikalcev. Da tega človeka že niso signalili iz službe, je javen škandal. Klerikalci je bilo s tem pomagalo. Šuklje je bil z neznatno večino izvoljen.

LISTEK.

U Sofijo.

Piše d. r. Ivan Lah.

(Dalej.)

Od Prage do Krakova.

Bil sem skoraj utrujen od slovesa. Vsedel sem se v kot in sem se zaledal v večer. Vlak drdra mimo Žižkov, mimo Karlina, mimo Libna. Se se vidi Praga. Vidi se Letna, Hradčani, Petřín. Cele vrste obločne se svetijo ob bregu navzgor, svečilke se blišče po ulicah, luči se svetijo iz hiš. Se se vidijo razsvetljeni drevoredi v daljavi, mesto izginja v mrakovih, ob Vltavi hiti tramvaj v mesto — vlak zavije — Praga je začnati. Krog nas se razprostira polje. Noči se bolj in bolj. V kupeju je prostora dovolj; naslonimo se ob okno in se zagledamo ven v pokrajino: ravno polje s širokimi njivami, velika cesta, obdana z drevja, sicer vse prazno, brez bivališč celo obširna ravnina. Ljudje v vagonu so se ozivili; gre za to, na kateri strani bodo odprta okna. Ker je vročina neznašna, hoče vsak sedeti pri odprttem oknu. Slovaška stara odločno zahteva, da so odprta okna samo na eni strani, ker ji je vroča in bi lahko

vsled prepriha dobila vnetje pljuč. Nekdo ji ugоварja, da nima pravice drugim zapovedovati, kaj naj delajo. Toda ženska je energična. Nastane preprih. Nekdo zahteva, da konduktor odloči, kdo ima prav. Star Čeh vstane v kotu in odklanja posredovanje konduktanca. »Mi smo vši Čehi in se ne bomo prepriali med seboj.« To je pomagalo. Zapreti smo moralni vsi, ki smo sedeli na drugi strani. Ženska je zmagala in se je zmagovito vlegla po klopi. Tudi mi smo se pomaknili vsak v svoj kot in smo začeli dramati. Pot po labski ravnini mi je bila znana. Drdrali smo mimo Kolina, Pardubice, Ustja nad Orliceo in smo se ustavili v Čes. Třebovi. Noč. Čuti je le šumenje vod in piskanje lokomotiv. — Ko se je zdani, smo prišli v Olomuc. Prijazno, dovolj veliko mesto, s trdnjava in z mnogimi cerkvami. Spomnil sem se na Levstika, ki je tu prebil nekaj časa v novicijatu nemškega viteškega reda. Ker se Levstik in algebra nista posebno dobro razumela, je pustil Levstik maturo in je skušal najti pot rešitve na ta način. Toda v njem je bilo preveč slovenskega, nego da bi bil mogel posvetiti svoje sile v tujo službo. Zato je kmalu zapustil Olomouc. V neki svoji pesmi pravi, da je Olomouc lepo mesto, da vojaki pod mestom napajajo konje in dekleta jih gledajo. Na to sem se spomnil, ko

sem se vozil mimo Olomouca. Mesto je danes še v nemških rokah, toda probuja se v njem z vso silo češki živelj, ki bo gotovo tudi prej ali slej prevladal. Na peronu se je zbiral ravno nekak nemški »Gesangsverein«, ki je s svojo zastavo delal nekaj izlet v okolico. S pevci je šlo mnogo drugih meščanov. Odpeljali smo se proti Přerovu. Tam se je pripravil nov »Gesangsverein«. S frankfurtskimi odznaki na prsih so se Nemci prijateljsko pozdravili. Večina sopotnikov je bila češka, toda Nemci so bili glasni; nekaterim se je pozvalo, da so se na izlet pripravljali celo noč; zato sem lahko spoznal, da so se odpravili na zelo važno pot. Na peronu sem videl tudi mal spomin na domovino: plakat, na katerem je bila naslikana železniška partija ob Soči in nad njo modern napis: Wocheinerbahn. Naša pot je šla proti severu. Pokrajina je lepa, bujna polja leže na okrog, bogate vasi s tovarnami sredi njih. V ozadju se vidijo Beskidi. Severna Morava je zelo bogata zemlja, hud boj se bije za njo. Dasi nemški kapital drži z vso silo svoje postojanke, vendar češka podjetnost in vztrajnost bolj in bolj osvaja svojo staro last. Lipnik. Majhna postaja, za njo leži mesto s tovarnami. Ko se bližamo postaji, naenkrat zaslišimo glasove godbe: Kde domov mati! Cela postaja je polna

Ihudstva, društva stoje tam z narodnimi zastavami, vse pozdravljajo vlak z robei in kliče: Na zdar! Kaj to meni? Prišli so sprejemati »Gesangsvereine«. Nemci izstopijo iz vagonov z razviti zastavami. Na postaji krik raste; potniki v vagonih kličejo ljudstvu: Na zdar! Glinjiv prizor. Godba izgine v kriku ljudstva. Češke zastave se zganejo. Množica se gane proti izhodu. Obdali so Nemce od vseh strani. Nemške zastave se majajo. Naš vlak žvižga. Začemo se pomikati dalje. Množica na postaji se zgrinja bolj in bolj — orožniki hite izza postaje — nadalje ne vem, kakšen je bil sprejem nemških »Gesangsvereinov« ono nedeljo v Lipniku, ko sem se jaz vozil mimo. Vidno je bilo, da so mesta one nemške trdnjave, ki hočejo širiti svojo nemško kulturo tudi v okolici in jo nositi tudi v polnoma češke kraje. Toda Morava se probuja vkljub temu, da vlada v nji nemški kapital. Boj Čehov v Brnu, Olomouc in drugod je znan. Mesto Prostějov pa je znano kot zgled, kako hitro pade ono papirnatno nemštv, ako resno pritisnejo narodne sile. Tekom 10 let je nastalo iz nemškega mesta veliko zavedno češko mesto, ki ga zastopa v parlamentu prof. Masaryk.

Drdralo naprej. Pokrajina je posebno lepa proti vhodu. Ta kraj je bil srediste čeških bratov, ki so se

kremenitega in poštenega moža imajo Belokranje v svojem Mazelletu.

Šolske razstave.

Blizu pred dvema tednoma je bila razstava šolskih risb na tukajnjem c. kr. učiteljišču, pretečeno sredno v četrtki pa enake vrste razstava zopet na mestnem dekliškem liceju. Prva si je prizorila prvenstvo vsled nekaj prav mičnih in čudovito okusnih akvarelnih izvedb, drugi pa gre glavna zasluža ponavječ v okusno porazvrščenih ornamentalnih kompozicijah, katere so nastale na podlagi opazovanja in uporabljanja pravčnih oblik neposredno po naravi, razvite po individualni sposobnosti ter stilizirane v praktične namene. Obema gospodoma profesorjem F. Suharju s c. kr. učiteljišča in A. Sijuču z liceja gre za požrtvovalno skrb na polju risanja topla zahvala; vsak izmed njiju skuša po moči doseči prigovore, oz. gojenkah, kar najbolj povoljnih uspehov in napredka.

Bil je že skrajni čas, da se je tej strani vzgoji začelo posvečati več pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enostavnejši je pač pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enostavnejši je pač pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enostavnejši je pač pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enostavnejši je pač pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enostavnejši je pač pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enostavnejši je pač pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enostavnejši je pač pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enostavnejši je pač pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enostavnejši je pač pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enostavnejši je pač pažnje ter gojiti pri mladini ljubezen do opazovanja narave, nje krasot ter razvijati umetniški cut in boljši okus, kateri poslednji je ravno od časa biedermajera sem trpel neznočne muke. Sredina pretečenega stoletja bo zapisana v kujgi umetniške zgodovine s krvavimi črkami kot doba, ki je tirala razvoj okusa v skrajno propast. Da se ni pojavilo proti koncu že omenjenega stoletja plodonosnejše hotenie za boljšanje in povzročilo način na predavaju. Čim naravnejši, enost

va soproga Avgusta Bajželjeva je izgubila zlat uhan, vreden 70 K., in rjava ročno torbico, bel robec in rokavice. Postreškinja Fani Dimnikova je izgubila zlat uhan, vreden 3 K. Mizarški vajenec Franc Cimperman je izgubil srebrno uro z 2 pokrovoma. Dr. Franc Pompe je našel svilen dežnik. Na južnem kolodvoru je bilo najdeno, ozir. izgubljeno: siva potna taška, dežnik, lesen kovčeg, poročni prstan in otroški slamnik. Zlata ženska ura se je našla. Dobi se pri g. Blumauerju, tapetniku v Rožni ulici, 31.

Kolo za šest kron je v nedeljo popoldne prodal neki dečko v Lattermannovem drevoredu. Kolo ima zelenasta država z napisom »Goriča«. Podstava kolesa je višnjevo-črna. Kdor bi kaj vedel o kolesu, naj to sporoči upravnemu »Slov. Naroda«.

Zamenjan dežnik. Na Ciril-Metodovi veselicu je bil odnešen črn svilen dežnik, take vrste, za katere se rabijo tudi toki, in na mesto njega puščen drug navaden dežnik z zakriviljenim držalom. Zamenjani dežnik naj dotičnik prinese na Sv. Petra cesto št. 6, kjer dobi svojega.

»Slovenska Filharmonija« koncertira jutri ob 8. do 12. ure zvečer na vrtu hotela »Tratnik« (Zlata kapela), Sv. Petra cesta št. 27. Vstop prost.

Uradne vesti. Dne 7. julija se bo prodajala na Glinečah št. 20 razna sobna oprava, blagajna, likeri itd. — Due 22. julija bo pri okrajnem sodišču v II. Bistrici država zemljišča vlg. št. 182 kat. ob. Dol. Zemon. Zemljišče je cenjeno 10.860 K. Najmanjši ponudek znasa 7240 K.

Narodna obramba.

Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje prijavili sledči p. n. gg. in društva: 734. Rodoljubno osojje neimenovanje odvetniške pisarne v Ljubljani (plačali 200 K); 735. Ženska podružnica Tolmin (plačala 60 K); 736. Moška podružnica Tolmin (plačala 60 K), 737. Podružnica v Velenju; 738. Podružnica Rajhenburg - Videm; 739. dr. Leopold Poljanec, prof. v Mariboru (plačal 200 K); 740. Ivan Rozman, c. kr. poštni oficijal v Sarajevu (plačal 50 K); 741. Kegliški klub »Ruši« v Ljubljani (plačali 200 K); 742. Poštni adjunktinje in oficijantinje v Ljubljani; 743. Poštano ambulančno osojje v Ljubljani; 744. I. krožek poštnih uradnikov v Ljubljani; 745. II. krožek postnih uradnikov v Ljubljani; 746. III. krožek poštnih uradnikov v Ljubljani; 747. IV. krožek poštnih uradnikov v Ljubljani; 748. Zeležniški uradniki južnega kolodvora v Ljubljani jubilejni kamen (plačali 200 K); 749. Ivanka Mikuš, gost. v Ljubljani, (plačala 200 K); 750. Dnevnik »Jutro«; 751. Podružnica Lokev (plačala 200 K); 752., 753., 754. G. Posavec na Dunaju po Zivnostenski banki plačal 600 K.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Sodražici priredi dne 10. julija t. l. ob 3. popoldne veliko vrtno veselico pod imenom »Sodražki semenje«. Sodeluje tudi »Sokol« ribniški z odsekom Lašče in Sodražica. Veselica se vrši na vrtu g. Fajdige in sicer ob vsakem vremenu, ker bo tudi za streho popolnoma preskrbljeno. Vspored obseza: javno telovadbo, petje, ples, prosto zabavo. Za jed in pijačo bodo skrbele sodražke gospodine, katere bodo tudi v raznih paviljonih prodajale raznovrstne sejmarske in druge predmete. Tudi za abstinentne bo preskrbljeno v posebnih paviljonih. Ker je čisti dobček namenjen Ciril-Metodovi družbi, ki jo nasprotuji tako divje sovražijo, zato upamo, da se udeleže veselice vsi njeni prijatelji ob bližu in daleč. V nedeljo torej na »Sodražki semenje«!

S Krškega. V nedeljo, dne 10. t. m., priredijo vsa tukajšnja narodna društva skupen pevski koncert v prisluhnu sv. Cirila in Metoda. Ker že dolgo časa ni bilo v Krškem enake prireditve, je zanimanje za ta koncert zelo veliko. Pri koncertu sodelujejo priznane solistinje, učiteljice, gd. I. Kuhej iz Kostanjevice, gd. M. Peršl iz Radeč in gd. Štefijo Šeligo iz Rajhenburga. Natančen spored priobčimo prihodnjci. — Prijatelji družbe sv. Cirila in Metoda, ne zamudite te prilike in pridite dan v Krško.

H.

Društvena naznanila.

Izlet pevskega društva »Ljubljanski Zvon« v Belgrad. Vsi doslej že prijavljeni udeležniki in tisti, ki bi se utegnili še priznati (iz Ljubljane, Dolenjske, ob progi dolenjskih železnic, Gorenjske, Notranjske, Goriske in Primorske), naj se zberi na ljubljanskem južnem kolodvoru v petek, dne 8. julija 1910, najdalje ob 1/3. Ondu se bodo dobili vozni listki iz Ljubljane v Sisec ter izvedeli podrobnejši podatki glede potovanja. Vsakdo naj se oskrbi s pravilnim

potnim listom za Balkanske države, oskrbi za vse Evropo. Izletni znak, opis in načrt Belgrada bo dobiti pred odhodom vlača. Glavna povaka vaja za koncert v Belgradu se je vrnila v petek, dne 1. julija t. l., v Mesini domu. Udeležilo se je obilo ljubljanskega odličnega občinstva in strokovnjakov. Vai so se kar najbolj laskavo izrazili o preciznosti petja, finem izvajaju ter izredni točnosti, s katero je pevski zbor »Ljubljanskega Zvona« proizvajal sporedne točke. Čulo se je soglasno mnene, da se bo koncert vrnil res dostopno in v taki obliki, ki povsem odgovarja kulturni višini Slovencev na glasbenem in pevskem polju. Posebno so ugajale Slovenske narodne pesmi. Občinstvo, ki se je udeležilo jubilejne veselice sv. Cirila in Metoda, je tudi imelo priliko osebno se prepričati o krasnem izvajaju treh sporednih zborov, katere je pel popoldne ob 5. uri »Ljubljanski Zvon«, ki je tudi tu žel burno polvalo. Vabilo torej se enkrat vse tiste, katerim dopušča čas, naj se v zadnjem trenotku odločijo za nameravani izlet »Ljubljanskega Zvona« v Belgrad.

Za odbor »Ljublj. Zvona«.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« vabi gg. pevce k pevski vaji, katera se vrši danes zvečer v društveni sobi.

»Radogoj«. Prosilec za podpore v prihodnjem šolskem letu naj pošlje svoje prošnje s prilogami (ubožno spričevalo in spričevalo o prestani skušnji oz. kolovkijska spričevala, abiturienti zrelostna spričevala) odboru do 25. julija. Na pozneje došle prošnje se odbor ne bo oziral. Prosijo naj le oni gospodje, ki so v resnici takoj potrebitni, da ne morejo brez Radogojeve podpore študirati v učiliških mestih.

Odbor »Radogoja«.

Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku priredi v nedeljo, dne 10. t. m., v »Društvenem domu« pevski koncert s prav zanimivim pevskim sporedom. Po koncertu bo ples, pri katerem bo svirala pristna kmečka godba. Obiskovalcem koncerta bo dana priložnost videti še enkrat pri belem dnevu Halleyev komet. Pričetek koncerta ob 3. popoldne. Ljubljanski izletniki imajo lepo vezovo z vlakom, ki pride v Kamnik popoldne ob 3. uri 15 minut in gre iz Kamnika ob 9. uri 20. minut počasi.

Slovenski Jug.

Današnji narodni praznik na Hrvatskem. Ves hrvatski narod bo danes proslavljal praznik sv. Cirila in Metoda. Po vseh krajeh se bodo vršile slavnosti ter nabiralo v korist istanske družbe sv. Cirila in Metoda. Vsi krogci, tudi vlača, se bodo oficijalno udeležili tega slavlja — samo klerikali, ti psujejo. Frankovsko »Hrv. Pravo«, ki je v najblžjem sorodstvu z našim »Slovencem«, je vpravil pravo gonjo zoper proslavo in pravi, da ravno hrvatska družba sv. Cirila in Metoda vzgaja najhujše narodne poturice. Toda zgodi se bo tudi na Hrvatskem tako, kakor se je zgodilo pri nas v Ljubljani. Velika večina hrvatskega naroda še čuti narodno in ti bodo radevolje prinesli svoj dar na oltar družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Vprašanje zastav in bos.-hercegovskem saborju.** Kakor znano, je odredilo predsedstvo bos.-hercegovskega sabora ob prilikah instalacije Reis - ul - Ulema, naj se odstranijo izvešene mažarske, avstrijske in bosenske zastave. Predsedstvo je stalo na stališču, da naj želja bosenskega sabora, izražena tik pred otvoritvijo z ozirom na zastave, ostane tako dolgo v veljavi, dokler sabor o tej stvari ne sklene. Zdaj so se hrvatski in srbski zastopniki dogovorili, da bodo še v tem zasedanju provočirali debato o zastavah ter na ta način rešili to vprašanje.

Po slovenskem svetu.

— Nova angleška knjiga o avstr. Slovanih. Pred štirimi leti je gd. Balchova, profesorica na visoki šoli v Wellesleyu v Ameriki, prepotovala našo monarhijo ter študirala izseljensko. O tem svojem študiju izdala knjigo »Our Slavic Fellow Citizens«, v kateri se peča s slovenskim izseljevanjem in vzroki izseljevanja.

— **Ustredni Matice Školska.** V nedeljo je imela češka šolska družba svojo glavno skupščino. Kakor povzamemo iz letnega poročila, je imela Matice v lanskem letu 1.402.219 K 25 v dohodkov, stroškov pa 1.216.172 kron 30 v. Prebitez znaša torej 186.046 K 95 v. Krajevnih odborov je bilo 655, ki so zbrali 683.740 K 09 v. Matičnih šol je bilo na Češkem 50, na Moravskem 12, na Šleskem 8; otroških vrtev na Češkem 37, na Moravskem 18, na Šleskem 4. Učencev je bilo na ljudskih šolah in v otroških vrtev skupno 13.158 in sicer na Češkem 8744, na Moravskem 2438, na Šleskem 1976. Učiteljskih moči je bilo 430. Kakor vidimo, je imela družba

le v protokolu leta lepo napohe. Želim ji pa že lepiti. Meni vsem pa naj bo lečki nagrod vnor v pokrovitosti.

Izvod sodišča.

Jedkovna afera pred pruskim sodiščem. Te dni je bila pred pruskim sodiščem v Beuthenu neka poljska posetnica, ki je izjavila, da ne razume nemščo. Zahvala je, naj preskrbi sodiščem poljskega tolmača. Med obravnavo se je pa izkazalo, da je žena dovolj zmožna nemščino. Ker je s svojo zahteve, po tolmaču, pravila sodišče v zmoto, je bila takoj obsojena na tri dni zapora, katerega je moralta takoj nastopilo.

Iredentovska parola v Tridentu. Pred dunajskimi porotniki se je včeraj začel jako zanimiv proces zaradi tvrdine z velikim političnim ozadjem. Obtožen je 29letni bančni uradnik, Josip Colpi, da je 30. avgusta 1909 ukral iz blagajne denarnega zavoda »Banca cooperativa« v Tridentu celih 342.365 K. V tej banki sta poleg Colpija služila še dva druga uradnika. Vsi trije so opoldne skupno zapuščali banko, rečenega dne pa Colpi ni šel na obed v hotel, kakor drugače, nego je reklo, da mora prej še domov, da odstrani razne stvari, ker se je bil prejšnji večer udeležil velike iredentovske demonstracije ter metal s črno barvo na polnemu jajcu na cesarske orle na različnih uradnih tablah. Ob 3. popoldne so bili vsi uradniki zopet v banki, a blagajnik ni mogel blagajne odprieti. Polklicani ključavnica je odpril blagajno in pokazalo se je, da manjka v njej zgoraj imenovana svota. Policija je zaprla vse tri uradnike; dva sta takoj po pričah dokazala, kje sta bila ob popoldne do 3. popoldne, Colpi pa tega ni mogel dokazati, pač pa se je njemu dokazalo, da v tem času ni bil na svojem stanovanju in pozneje tudi, da je bil v tem času v banki. Na Colpijevem stanovanju je policija našla pravo mehnično delavnico. Ker je Colpi nekoč dva dni nadomestoval blagajnika, si je napravil brez dvoma ključe do blagajne. Pri hišni preiskavi ni bilo najti čisto nič ukradenega denarja, pač pa je 3. septembra prišel francoski pater Morizzo v banko in je plačal skoro vso škodo, samo 15.000 kron manj. Rekel je, da mu je dal denar nek inozemski duhovnik in sicer pod spovedno tajnostjo. Sodišče je koj sumilo, da sta Colpijeva mati in sestri po tem menihu vrnili ukrazeni denar in sebi pridržali 15.000 K. Vse tri so bile aretovane in so kočeno izpovedale, da jim je Colpi iz zapora pisal, kje je denar in da ste ga s posredovanjem semeniškega profesorja Pezzi dale patru Morizzu, da ga vrne banki. Colpi pa tajti in pravi, da je denar ukral izmed iredentovskih zarotnikov, toda iz Colpijevih pism izhaja, da je on sam s čudovito spremnostjo izvršil tatvino. Colpi je bil zapravljen človek in je stal kot nevaren vohun v službi Italije. Zaradi vohunstva in velezida pride še posebej pred sodišče v družbi z različnimi iredentovci, ki so bili napravili celo zaroto.

Razne stvari.

* **Samomor subretke.** Dunajska subretka Antonija Bohrer se je v nedeljo ponoči na sredi ceste ustrelila ter obležala mrtva.

* **Tri dunajske turiste našli mrtve.** Že nekaj dni so pogrešali tri dunajske turiste in sicer dr. Renzeder, inž. Mayerja in Berto Vondračkovo. V nedeljo so jih našli v takzavnem »Stadlwande« mrtve. Berta Vondraček je bila še 17 let stará. Tudi Mayerjeva nevesta se je hotela udeležiti partije, pa je k sreči z zadnjem trenotku odpovedala. Vondračkova bitu di ne šla, če bi vedela, da ne pojde Mayerjeva nevesta. Razventega so ji pravili, da je partija popolnoma lažka, dočim je silno nevarna. Dr. Renzeder zapušča 70letno mater, ki je vsa obupana.

* **Dunajska »Ffui - Teufel-stranka«.** Bielohlawek je pozval mestnega svetovalca Hraba, da naj objavi pozitivne obdolžitve. Dunajska »Monatszeitung« misli, da je Hraba na to že dovolj jasno odgovoril. V tem ozirom so zelo značilni dogodki v dunajskem obč. svetu. Izvillili so famoznega Schneiderja za meščana ter mu so počastitvijo zavezali usta. Ravnotako značilen je predlog Bielohlawku pridobiti popularitetu, rešiti se zagat, v katerej je spravil Hraba, in omajano disciplino v stranki zopet zlimati. Na vsak način bo menda prišlo do procesa — kakšen bo izid, o tem ni več dvoma.

* **Prisilno delo in arat za poljub.** V Ameriki zadene zelo visoka denarna kazen vulga, ki bi s silo poljubil kako lepo žensko. Ta kazen pa še ni v nikakem razmerju s kaznijo, ki je nekdaj zadela rimske prebival-

ce. Leta 1727, ko je vladal katoliški cesar Benedikt XIII. in je bil za poljubavo v Rimu Banchieri, je izpeljana papeževa tiskarni tiskan razglas, česar § 81. se glasi sledi: In ktor bi s silo poskušal poljubiti dostojno ženo, mora biti obsojen v dosmrtno prisilno delo na galeji, če tudi žene ni poljubil, marve je samo objel, ali storil kaj drugega, kar je poljubu zelo podobno; odvzeti se mu mora tudi njegovo premoženje. Ako se kaj takega storil z namenom, da se prepreči poroka, ali da se sili k poroki, se na storitev lahko izvrši smrtna obsojba, aka to mestni poglavar določi. — V tistih srečnih časih ni bilo torej posebno varno poljubljati dam.

Telefonska in brzojavna poročila.

Proračunski odsek.

Dunaj, 5. julija. Razprava v proračunskem odseku se je pričela danes popoldne ob 10. Včeraj popoldne je prevzel mesto zapisnikarja za nemškega poslanca Prochasko slovenski poslanec dr. Korošec, ki danes svoje mesto vporablja v to, da čita zapisnik z vsemi resolucijami nad dve uri. Na vrsto pridejo nato stvarni popravki. Prvi govori poslanec dr. Hočevar in sicer slovensko. Tik pred popoldnevom nakrat odloži predsednik proračunskega odseka Chiari predsedstvo, kateri izjavlja, da ne more prevzeti nobene odgovornosti, za dogodek med tem govorom. Sploh pa da je po njegovem mnenju pri sedanjih razmerah nesposoben za predsedniško mesto, bodisi v državnih zbornici, bodisi v posameznih odsekih vsak, kdo ne zna poleg nemškega jezika tudi slovenskih jezikov, ker se sedaj od predsednika zahteva, da bi moral poleg nemškega jezika slediti tudi govorom v vseh osmih v državi govorčih se slovenskih jezikih. — Po polnem odmoru prevzame predsedstvo podpredsednik češki poslanec Mastjalka, ki takoj nato se začakuje. Radi tega se vname med strankami oster prepričati, da je napravil brez vsake moči. Predlog je bil z 29 glasovi proti enemu sprejet. Opozicija se je namreč vzdržala glasovanja. Za tem nadaljuje svoj govor dr. Hočevar, ki izjavlja, da hoče govoriti 12 ur. — Na enkrat prekine ob polu 2. podpredsednik Mastjalka seje in se sklicev pri tem na stare tradicije, da se ob tem času seja vedno prekine. Prekine jo za dve ur.

Politični položaj.

Dunaj, 5. julija. Danes vlada pri vseh političnih strankah enotno mnenje, da se državni zbor še tekom današnjega dne odredi. To prepranje neinkuje tudi na posamezne seje odsekov in je to najeklettnejše pokazalo predsednik proračunskega odseka Chiari, ki je moral javno priznati s tem, da je popolnoma nepričakovano odložil predsedstvo, da je

Sestri, izveljani v kubi, gostilni in trgovini, ščetka na račun
gostilno ali trgovino
v prometnem kraju v mestu ali na deželi v bližini kolodvora in farne cerkve.
Naslov: "Sestri" na upravnitvo
"Slov. Naroda". 2289

Samorazpečavanje
novega
ameriškega pisalnega stroja

prve vrste, z brezkonkurenčnimi lastnostmi
za več okrajev na deželi odda kapitalno
močnim firmam, ki bi stroje jemale na trden
račun proti gotovini. Dopisi pod "Visiblo
3160" na naslov Haasenstein & Vogler,
d. d. Dunaj I. 2293

Trgovina

"pri Jelenu" na Savi (Jesenice)
se odda s 1. oktobrom v najem.
Ugodna lega na prometnem kraju na-
sproti izhodu tovarne. 2288

Pojasnila daje dr. J. Pretnar,
Jesenice. Gorenjsko.

Lepo podstrešno
stanovanje

obstoječe iz kuhinje, velike in manjše
mansarde ter lepega predprostora, se
takoj ali pa s 1. avgustom odda
v vili Nunska ulica št. 21.

Vpraša se v I. nadstropju. 2290

Med. dr. 2286
Avgust Levičnik
Ljubljana, Sočna ulica št. 11
ne ordinira
od 7. julija do 1. avgusta.

Kolodvorska restavracija
Jos. Schrey.

Danes, v torek, 5. julija
velik
Ciganski KONCERT
prijavljene godbe „Taras Misko“.

Vstop prost. Začetek ob 8. večer.

Obilega obiska prosi vladivo

Josip Schrey,

kolodvorski restavratore.

Hotel Tratnik
„Zlata kaplja“
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27
v bližini kolodvora.

Lepe zračne sobe.

Priznano fina kuhinja.

Izberne piže.

Nizke cene.

Lepi restavracijski prostori in povsem
na novo urejen 1913

velik senčnat vrt.

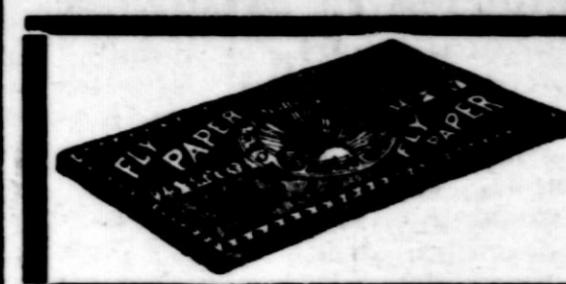
Vsako sredo pri ugodnem vremenu

velik koncert!

Dr. Ivan Oražen
v Wolfovi ulici štev. 12
ne ordinira
od 6. do 22. julija.

2297

VEČ 400 GODIŠNA
človek Humpolec češka suknarsko grada.
Najbolje suknji in pomodau robu
nudi tirdika
ANT-TOMEC
izvoz suknja
v Humpolcu
(Češka) Uzorec
čudoviti
frize.

2283 **Najboljši papir za lovenje muhi**
12 vinarjev za dvojni list
TANGLEFOOT
Engros: JOSEPH TAUSIG, Dunaj XX/I.

Razpis.

Pri c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani se bode na vratarjevi hiši
nazidalno eno nadstropje

z proračunjenimi stroški 18.900 kron.
V svrhu tega dela se razpisuje

javna ponudbenega razprava.

Ponudbe naj se predlože

do dne 26. julija 1910 ob 12. uri opoldne

pri c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani.

Natančnejši podatki so razvidni iz razгласa v uradnih listih »Wiener Zeitung« in »Laibacher Zeitung«.

Podatki daje tudi c. kr. tobačna tovarna v Ljubljani ob navadnih uradnih urah, kakor tudi stavno-tehnični oddelek c. kr. glavnega ravnateljstva tobačne režije na Dunaju (IX, Porzellangasse 51) ob delavnikih od 10. ure dopoldne do 2. ure popoldne.

C. kr. glavno ravnateljstvo tobačne uprave,

na Dunaju, dne 25. junija 1910.

C. kr. sekcijski načelnik in glavni ravnatelj:
Scheuchenstuel I. r.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvleček iz voznega reda.

Veljavem od 2. maja 1910.
Odvod iz Ljubljane (juž. tel.)

7-08 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-25 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

9-12 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovce, Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolin.

11-40 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

11-32 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.

11-30 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

11-40 zvečer. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj j. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolin, Düsseldorf, Vleissingen, Trbiž.

11-20 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfov, Kočevje.

11-10 ponoči. Osebni vlak v smeri: jesenice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

Odvod iz Ljubljane (državni kolodvor).

7-28 zjutraj. Osebni vlak v Kamnik.

11-05 popoldne: Mešanec v Kamnik.

11-35 zvečer: Mešanec v Kamnik.

11-10 ponoči: Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednjem evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

2038
Esvegsko
sivo in rdeče
Marziljsko
Angelovo

Milo

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica € 2.000.000.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rozervni fond 400.000 krov.

Sprejem vioge na kujizice in na tečni račun ter jih
obrestuje ob dne vioge po čisti.

Preda se iz prete roke lopa

vila

obstoječa iz dveh stanovanj, z najmodernejšim komfortom urejena, s krasnim vrtom in na lepem prostoru v Ljubljani. 2241

Kje, pove upravn. »Sl. Naroda«.

Pristno francosko 2115

semensko ajdo

offerira po najnižji dnevni ceni

Vijl. Steinherz v Ljubljani.

Mlada gospodična prevzame kako

trafiko

ali kaj sličnega.

Ponudbe se prosijo na upravnitvo
»Slov. Naroda«. 2287

Za večjo parno žago na Dolenjskem se išče popolnoma več

strojevodja

ki je že bil na sličnem podvetetu.

Ponudbe naj se pošiljajo pod:

L. Šutej, Zagreb. 2292

Za novo urejeno parno izvozno

mlekarino v zvezi s prešicero išcem

kompanjona

ki bi obenem prevzel tudi vodstvo
tega podjetja. Lepi dohodki. Vzrok:
velika zaposlenost. 2277

Ponudbe, le resne, na: Eksportna
mlekarina Kranj, poštno ležeče; do 15. t.m.

išče se 2284

komptoorist

zmožen knjigovodstva in trgovske ko-
respondence v slovenskem, hrvaškem
in nemškem jeziku. Strojepisja zmožni
imajo prednost. Ozira se le na ponud-
nike z daljšo praksjo.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „ma-
nufaktura“ na upravn. »Slov. Naroda«.

popolnoma več nemščine, slovenščine, even-
tualno tudi italijanščine v govoru in pismu, se
sprejme za šlesko razpošiljalnico
suknja pod uodnimi pogoji. 2782

Dopisi pod „Tuchversandprak-
tikant 84874“ na anončno ekspedicijo
M. Dukes nsl., Dunaj I. 1.

2295

Oklic.

V kolodvorskem poslopu na Jesenicah — Gorenjsko prodajalo
se bo na

javni dražbi:

dne 12. julija t. l. ob 10 dopoldne in naslednje dni

čez 200 stolov in miz, 1 velika ledna omara, 1 bufetna omarica in miza, 10
zabojev z bršlinom, 1 točilniška in kuhinjska blagajna, 1 točilna miza, 19 dobro
ohranjenih vinskih sodov od 100 — 200 l. **160 hektolitrov raznih vin,**
**10 hektolitrov raznega žganja, čez 2000 steklenic oz. bu-
teljk raznih vin, ozir. šampanjec, čez 2000 steklenic, oz.
buteljk raznih likerjev, čez 1000 raznih rudninskih vod,**
Kletna oprava in orodje, kava riž, pecivo in slăšice,

dne 19. julija t. l. ob 10 dopoldne in naslednje dni

čez 1000 jedilnih garnitur iz srebra, alpake in jekla, servizov, kuhinjske in
gostilniške posode iz srebra, alpake in jekla, porcelana stekla in ila, razne ko-
zarce za pivo in vino in steklenice, kuhinjsko in gostilniško perilo ter sobna
oprava itd.

Reči, ki se prodado na dražbi, so v dobrem stanu, imajo približno
vrednost 60.000 do 80.000 krov, ter se jih lahko ogleda neposredno pred dražbo

C. kr. okrajna sodnija v Kranjski gori,

odd. II., dne 4. julija 1910.

Prvi
slovenski
izprani
optik in strokovnjak
Dragotin Jurman
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Priporoča tovarna
Pavel Seemann
v Ljubljani.

Stearinske
Sveče